

PROGRAM

WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

XXXIX Liceum Ogólnokształcącego Specjalnego
opracowany na lata 2017-2019

Program opracowali nauczyciele
XXXIX Liceum Ogólnokształcącego Specjalnego

MISJA

Celem działalności XXXIX Liceum Ogólnokształcącego Specjalnego jest doprowadzenie do tego, aby każdy uczeń ze szczególnymi potrzebami edukacyjnymi zdobywał wiedzę i umiejętności umożliwiające mu dalsze kształcenie i funkcjonowanie w grupie rówieśniczej. Nasi uczniowie odnajdują tu atmosferę sprzyjającą rozwojowi osobowości oraz pełną akceptację. Uważamy, że najlepsze efekty osiągniemy poprzez integrację środowiska Nauczycieli-Uczniów-Rodziców. Współpraca pozwoli nam na kompleksowe działania i wpłynie na zwiększenie poczucia bezpieczeństwa.

Wartości, jakimi się kierujemy to: szacunek, uczciwość, zrozumienie, poczucie własnej godności i tolerancja. W pracy odwołujemy się do tradycji szkoły, a naszą dewizą jest życzliwość, otwartość i empatia.

Profilaktyka i wychowanie, choć to dwa odrębne procesy, są ze sobą ściśle powiązane i stanowią integralną całość.

I. Założenia teoretyczne wraz z podstawą programową

Zgodnie z zapisami Ustawy Prawo Oświatowe dokonujemy integracji realizowanych dotychczas działań wychowawczych i profilaktycznych w obrębie jednego programu wychowawczo- profilaktycznego szkoły. W pracy wychowawczej wszystkim nauczycielom naszej szkoły przyświeca myśl Janusza Korczaka:

„Jeśli umiecie diagnozować radość dziecka i jej natężenie, musicie dostrzec, że najwyższa jest radość z pokonanej trudności, osiągniętego celu, odkrytej tajemnicy....”.

*„Dziecko chce być dobre. Jeśli nie umie – naucz. Jeśli nie wie - wytłumacz.
Jeśli nie może – pomóż.”*

Program wychowawczo – profilaktyczny jest skierowany głównie do uczniów- pacjentów naszej szkoły. Jednak ze względu na specyfikę naszej placówki obejmuje on również swoimi działaniami: rodziców, nauczycieli i całe środowisko szpitalne.

Akty prawne:

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017r., poz.59),
- Ustawa systemie oświaty z dnia 07.09. 1991r. (Dz.U. z 2004r. nr 256, poz.2572 z późn. zmianami) – art.54 ust.2 pkt. 1,
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii,
- Karta Nauczyciela,
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej art. 48 ust. 1, art. 54 ust. 3-4, art. 70 ust. 1,
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526, z późn. zm., art. 33),
- Koncepcja Pracy Szkoły oraz Statut Szkoły (ewaluowane na bieżąco zgodnie z rozporządzeniami MEN).

II. Diagnoza potrzeb

Opracowanie programu poprzedziło przeprowadzenie ankiet diagnozujących skierowanych do uczniów, rodziców i nauczycieli naszej placówki. Analiza wyników ankiet wskazała, jakie działania wychowawczo-profilaktyczne należy podjąć i w jakich obszarach, aby wyjść naprzeciw potrzebom i oczekiwaniom naszych wychowanków. Ponadto przy tworzeniu programu uwzględniono:

- obowiązujące akty prawne,
- podstawę programową kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej,
- dotychczasowe doświadczenia szkoły,
- propozycje uczniów dotyczące tematyki zajęć,
- przewidywane zmiany w szkole, środowisku, kraju mogące mieć wpływ na proces wychowania.

Ze względu na specyfikę placówki szkolny program wychowawczo – profilaktyczny ma inny kształt niż w szkołach ogólnodostępnych. W warunkach szkoły szpitalnej pewne zagadnienia wychowawcze nie są realizowane, a priorytetowo traktowane są cele terapeutyczne.

III. Główne cele i zadania programu wychowawczo – profilaktycznego

Z dniem 1 września 2017 roku, na mocy przepisów Ustawy Prawo Oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 r. oraz rozporządzenia MEN z dnia 14 lutego 2017 r. wprowadzono warunki umożliwiające wzmocnienie wychowawczej roli szkoły.

Wychowanie to proces wspomagania człowieka w rozwoju, ukierunkowany na osiągnięcie pełni dojrzałości fizycznej, społecznej, duchowej, emocjonalnej oraz intelektualnej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży.

Profilaktyka to proces wspomagania człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczenie i likwidowanie czynników blokujących i zaburzających zdrowe życie. Profilaktyka winna wspomagać proces wychowania, a wychowanie tworzy integralną całość z wiedzą i kreowaniem umiejętności, poprzez które formuje się osobowość młodego człowieka. Nie

wolno ich rozdzielać, gdyż wychowanie musi posiłkować się wiedzą, w której zapisane jest doświadczenie.

Program Wychowawczo - Profilaktyczny szkoły dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb naszego środowiska lokalnego i obejmuje wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym.

IV. Cele ogólne

Uczeń:

1. Wykazuje postawę obywatelską, poszanowanie tradycji i kultury własnego narodu, a także zapobiega wszelkim przejawom dyskryminacji.
2. Respektuje następujące wartości: ofiarność, współpraca, solidarność, altruizm, godność, odpowiedzialność, wiedza, kreatywność, pasja.
3. Rozwija kompetencje z zakresu metod i technik informatycznych.
4. Rozwija kompetencje czytelnicze i komunikacyjne.
5. Zna zasady edukacji prozdrowotnej i umie wdrażać je w życie.
6. Rozumie zasady szeroko pojętego bezpieczeństwa.

V. Zadania pracy wychowawczo-profilaktycznej

1. Kształtować u ucznia-pacjenta pożądane postawy społeczne, patriotyczne i właściwy stosunek do otaczającego go świata.
2. Stwarzać optymalne warunki rozwoju osobowości dziecka chorego w czterech podstawowych sferach: fizycznej, psychicznej, społecznej i duchowej.
3. Wdrażać uczniów do samodzielności i odpowiedzialności, inspirować do wyrażania własnych myśli i przeżyć.
4. Kształtować przynależność do nowego środowiska szkolnego (szkoła szpitalna) oraz pomagać w pokonywaniu trudności dydaktycznych i wspierać w osiąganiu sukcesów.
5. Zapewnić poczucie zadowolenia i bezpieczeństwa na terenie szpitala oraz w kontaktach z innymi ludźmi.
6. Wspierać inicjatywy młodzieży związane z działaniami wolontarystycznymi.
7. Stwarzać uczniom warunki do nabywania wiedzy i umiejętności potrzebnych do rozwiązywania problemów z wykorzystaniem metod i technik wywodzących się z informatyki.

8. Rozbudzać ciekawość poznawczą i wprowadzić uczniów w świat literatury.
9. Poprawić komunikację w relacjach nauczyciel-uczeń, nauczyciel-rodzic, uczeń-rodzic, uczeń-uczeń.
10. Promować zdrowy styl życia i alternatywne sposoby spędzania wolnego czasu.
11. Zapobiegać patologiom tj. agresji, przemocy, uzależnieniom poprzez systematyczne podnoszenie wiedzy nauczycieli i wychowawców oraz przez współpracę ze specjalistami.
12. Prowadzić działania profilaktyczne na trzech poziomach: profilaktyka uniwersalna, selektywna, skoncentrowana na jednostce, zgodnie z obowiązującymi standardami.
13. Wspomagać uczniów w podejmowaniu decyzji o wyborze przyszłego zawodu-doradztwo zawodowe.
14. Doskonalić procesy przystosowawcze ucznia w trakcie hospitalizacji i ponownej adaptacji po powrocie do szkoły macierzystej.

VI. Zadania poszczególnych osób realizujących program

Współodpowiedzialni za wszechstronny rozwój osobowości ucznia są wszyscy uczestnicy programu.

Rodzice:

- znają i akceptują program wychowawczo-profilaktyczny proponowany przez szkołę,
- wspierają dziecko we wszystkich jego działaniach w czasie hospitalizacji i zapewniają mu poczucie bezpieczeństwa,
- wspierają wychowawców i nauczycieli w podejmowanych przez nich działaniach, służą wiedzą, doświadczeniem i pomocą,
- aktywnie uczestniczą w życiu szkoły.

Wychowawcy - nauczyciele:

- wspierają rozwój uczniów i usamodzielnianie się,
- dokonują rozpoznania sytuacji rodzinnej i osobistej ucznia,
- podejmują działania w przypadkach zagrożeń, zaniedbań opiekuńczych, trudnej sytuacji materialnej,
- wnioskuje o objęcie pomocą psychologiczno-pedagogiczną uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych,

- informują rodziców o proponowanych formach pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- nadzorują realizację obowiązku szkolnego i pomagają w weryfikacji zachowań w związku z hospitalizacją,
- promują osiągnięcia uczniów,
- współdziałają z nauczycielami uczącymi w klasie,
- współpracują z rodzicami; włączając ich w sprawy programowe i organizacyjne klasy,
- współpracują z dyrekcją szkoły, psychologiem szpitalnym i pracownikami służby zdrowia,
- współdziałają z instytucjami pracującymi na rzecz dziecka.

Nauczyciele:

- oddziałują wychowawczo na uczniów niezależnie od przypisanych im funkcji dydaktycznych,
- udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych w oparciu o rozpoznane potrzeby uczniów, informują o potrzebach związanych z problemami w nauce oraz o przejawianych zdolnościach,
- wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, ich zdolności i zainteresowania,
- inspirują uczniów do twórczych poszukiwań, aktywności i samodzielności;
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu,
- reagują na przejawy nietolerancji, dyskryminacji i innych negatywnych zachowań,
- wspólnie zabiegają o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej, dostosowują wymagania edukacyjne do specyficznych potrzeb ucznia,
- współtworzą atmosferę życzliwości i zrozumienia, budzą szacunek swoją wiedzą, kompetencją i postawą.

Pozostali pracownicy placówki

- wspomagają ww. osoby,
- dbają o poczucie bezpieczeństwa uczniów-pacjentów,
- reagują w sytuacjach trudnych i niebezpiecznych.

VII. Sylwetka ucznia opuszczającego naszą szkołę

Działania zawarte w programie wychowawczo – profilaktycznym zmierzają do ukształtowania takiego modelu absolwenta, który niezależnie od indywidualnych cech osobowości, predyspozycji i talentów będzie wyposażony w zespół cech uniwersalnych, warunkujących właściwe funkcjonowanie we współczesnym świecie. Jednak biorąc pod uwagę specyfikę naszej szkoły, jej uczeń będzie dodatkowo wzbogacony o cechy wiążące się bezpośrednio z hospitalizacją i procesem leczenia. Umożliwi mu to większą umiejętność radzenia sobie w sytuacjach trudnych, traumatycznych, związanych z pobytem w szpitalu, readaptacją po powrocie do domu

Uczeń naszej szkoły powinien:

- być chętnym do podejmowania działań, współpracy w zespole, rozwiązywania problemów,
- być odpowiedzialnym w wykonywaniu powierzonych zadań,
- być odpowiedzialnym za swoje czyny,
- okazywać pozytywne uczucia i rozwiązywać konflikty bez agresji,
- być tolerancyjnym, szanować innych bez względu na ich odmienność, niepełnosprawność, chorobę itp.,
- szanować symbole narodowe i religijne,
- współuczestniczyć w życiu społeczności szpitalnej,
- kształtować aktywną postawę w stosunku do własnej choroby oraz procesu leczenia,
- systematycznie i wytrwale przygotowywać się do lekcji w miarę swoich możliwości zdrowotnych,
- wiedzieć, jak unikać zagrożeń,
- być wrażliwy i uczyć się dostrzegać problemy innych,
- być gotowy do ponoszenia konsekwencji własnych wyborów i zachowań,
- szanować kulturę i tradycje narodu własnego oraz innych,
- dostrzegać swoje mocne strony,
- przejawiać różne formy aktywności mimo trudności zdrowotnych,
- dbać o swoje zdrowie i sprawność fizyczną,
- radzić sobie w sytuacjach trudnych (pobyt w szpitalu , leczenie),

- znać podstawowe zasady kulturalnego zachowania obowiązujące w życiu codziennym i je stosować,
- umieć odnaleźć się w pełnieniu różnorodnych ról społecznych,
- postępować według obowiązującego systemu wartości,
- podejmować działania wolontarystyczne,
- świadomie wybierać lektury,
- wyszukiwać i wykorzystywać informacje z różnych źródeł, stosując te umiejętności na zajęciach z różnych przedmiotów,
- znać zasady bezpiecznego zachowania się w domu, szkole i miejscach publicznych.

ZADANIA WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNE

I FORMY REALIZACJI

I. Kształtowanie pozytywnych postaw społecznych, patriotycznych i właściwego stosunku do otaczającego świata

Lp.	Zadania szkoły	Cele	Formy i metody pracy
1.	Kształtowanie przynależności do nowego środowiska szkolnego.	Uczeń: – prezentuje właściwą postawę społeczną, – zna i respektuje prawa i obowiązki ucznia – pacjenta.	– reprezentowanie szkoły w czasie uroczystości szkolnych i imprez okolicznościowych, – redagowanie gazetki „Promyk”, – wykonywanie prac na kiermasze, – zajęcia w ramach: • arteterapii, • socjoterapii, • bajkoterapii, • muzykoterapii, • biblioterapii, – zajęcia z bajkowitzem.

2.	Przygotowanie uczniów do pracy w zespole uczniowskim.	– uczestniczy w organizowaniu uroczystości szkolnych, imprez i konkursów, akcji charytatywnych, – zna różnorodne formy spędzanie wolnego czasu, – potrafi zorganizować sobie czas wolny.	– ustalenie zasad pracy w grupie, – wybór samorządu oraz innych funkcji w oddziale, – lekcje wychowawcze prowadzone metodami aktywizującymi, – kodeks ucznia, statut szkoły, regulaminy, – warsztaty.
3.	Kształtowanie poczucia przynależności do rodziny, grupy rówieśniczej i wspólnoty narodowej oraz postawy patriotycznej, miłości do ojczyzny, kultywowania tradycji.	– aktywnie uczestniczy w uroczystościach o charakterze rocznicowym i patriotycznym oraz uroczystych obchodach świąt narodowych i szkolnych, - docenia wartość rodziny w życiu, – zna elementy kultury niektórych regionów Polski i historię wybranych zabytków, – zna legendy, baśnie, – rozumie potrzebę istnienia Wspólnoty Europejskiej, – szanuje tradycję, naród, państwo, środowisko lokalne i szkolne, – aktywnie i świadomie uczestniczy w życiu demokratycznego społeczeństwa.	- godziny wychowawcze, - zajęcia lekcyjne i pozalekcyjne, - uroczystości szkolne, - gazetki, - spotkania z ciekawymi ludźmi, - warsztaty.

II. Stwarzanie optymalnych warunków zapewniających wszechstronny rozwój osobowości dziecka chorego.

Lp.	Zadania szkoły	Cele	Formy i metody pracy
1.	Przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia uczniów. Zaspokajanie potrzeby, podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej.	Uczeń: – dąży do samopoznania oraz optymalnego rozwoju, – jest świadomy wartości istotnych dla jednostki.	– konkursy plastyczne, – konkursy literackie szkolne i pozaszkolne, – udział w imprezach kulturalnych na terenie szpitala, – udział w akcjach charytatywnych, wolontariacie, rekolekcjach.
2.	Zachęcanie uczniów do rozwijania własnych zainteresowań i uzdolnień.	– aktywnie uczestniczy w różnych formach zajęć oferowanych przez szkołę.	– warsztaty, – spotkania z ciekawymi osobami.
3.	Kształtowanie dojrzałości życiowej uczniów i przygotowanie do pełnienia określonych ról społecznych.	– potrafi pełnić określone role społeczne i dokonywać świadomych wyborów.	– lekcje wychowawcze.
4.	Wyposażenie uczniów w umiejętności rozwiązywania sytuacji problemowych i stresowych wynikających z codziennego życia.	– umie rozwiązywać sytuacje konfliktowe i zachować się odpowiednio w sytuacjach problemowych i stresowych.	– lekcje wychowawcze, – spotkania z psychologiem.
5.	Zapoznanie uczniów z różnymi możliwościami wyboru zawodu.	– podejmuje własne decyzje w wyborze przyszłej szkoły, zawodu zgodnie z możliwościami zdrowotnymi.	– spotkania z doradcą zawodowym, – spotkania z przedstawicielami ciekawych zawodów,
6.	Wspieranie inicjatyw młodzieży związanych z ruchem wolontarystycznym.	– angażuje się w działalność wolontarystyczną.	– udział w organizacji WOŚP, – kiermasz świąteczny.

III. Promowanie bezpiecznych zachowań i profilaktyki zagrożeń

Lp.	Zadania szkoły	Cele	Formy i metody pracy
1.	Poznanie zagrożeń oraz wdrażanie do dbałości o bezpieczeństwo własne i innych.	Uczeń: – zna i przestrzega zasady bezpieczeństwa, – dba o zdrowie własne i innych, – właściwie zachowuje się w kontaktach interpersonalnych, – potrafi przeciwstawić się złym wpływom, – jest asertywny, – zna zasady bezpiecznego zachowania się w domu i miejscu publicznym, – dostrzega zagrożenia wynikające z nałogów, stosowania środków psychoaktywnych oraz innych zachowań ryzykownych.	– pogadanki, prezentacje multimedialne, konkursy, – czytanie literatury fachowej,
2.	Podejmowanie przez nauczycieli działań profilaktycznych w klasach i w indywidualnej pracy z uczniami.	– zna zasady prawidłowego rozwoju i zdrowego stylu życia (profilaktyka uniwersalna), – otrzymuje wsparcie ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne (profilaktyka selektywna), – otrzymuje pomoc w sytuacji rozpoznania wczesnych objawów używania środków psychoaktywnych (profilaktyka wskazująca).	– godziny wychowawcze, – rozmowy indywidualne, – spotkania z przedstawicielami policji, pracownikami MCPU, straży miejskiej, – zachęcanie do korzystania z zasobów biblioteczki profilaktycznej, – zachęcanie do kontaktu z psychologiem szpitalnym, kapłanem.
3.	Zapewnienie uczniom bezpieczeństwa - reagowanie w sytuacjach zagrożenia.	– zna zasady bezpiecznego korzystania komputera i internetu, – zna i rozumie pojęcie cyberprzemocy, – propaguje zdrowy styl życia.	– drama, – lekcje wychowawcze, – prezentacje, – filmy edukacyjne.

4.	Zapobieganie przemocy psychicznej.	– zna i rozumie pojęcie „mobbing”.	– prezentacje, – film edukacyjny.
5.	Aktywizowanie uczniów na rzecz działań promujących zdrowy styl życia w szkole i środowisku.	– zna zasady zdrowego żywienia oraz skutki nieprawidłowego odżywiania się: • otyłość, • anoreksja, • bulimia.	– tydzień z profilaktyką, – filmy, – prezentacje, – korzystanie z metod i technik informatycznych.

IV. Rozwijanie kompetencji profilaktycznych i wychowawczych wszystkich podmiotów zaangażowanych w realizację szkolnego programu profilaktyczno-wychowawczego (uczeń, rodzic, nauczyciel)

Lp.	Zadania szkoły	Cele	Formy i metody pracy
1.	Dostarczanie rodzicom i uczniom informacji związanych z procesem wychowania i profilaktyki.	Uczeń: – bierze udział w działaniach wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używania środków i substancji psychoaktywnych, – korzysta z oferty pomocy specjalistycznej, – zna prawne konsekwencje dotyczące zachowań ryzykownych, – zna sposoby bezpiecznego korzystania z mediów.	– spotkania profilaktyczne (policja, straż miejska, PPP, MCPU), – broszury, ulotki, adresy stron internetowych, – spotkania z przedstawicielami Policji, Straży Miejskiej, Straży Pożarnej, – pogadanki, – lekcje wychowawcze, – konkursy.

2.	Nastawienie na czynną współpracę rodziców ze szkołą i stałe podnoszenie jakości wzajemnych kontaktów z rodzicami. Współpraca rodziców i nauczycieli w zakresie budowania postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia wśród młodzieży.	– rodzic informowany jest o postępach uczniów w nauce i zachęcany do udziału w życiu szkolnym,	– prezentacja rodzicom przydatnej literatury, adresów fundacji, stron internetowych.
3.	Wspomaganie procesu adaptacji dziecka do warunków szpitalnych i readaptacji po powrocie do domu.	– uczeń otoczony jest opieką wychowawcy i nauczycieli, – uczeń świadomie uczestniczy w procesie leczenia, – stworzenie rodzicom atmosfery sprzyjającej hospitalizacji ich dziecka, – rodzic otrzymuje od nauczycieli – wychowawców rzetelną informację o postępach w nauce oraz o formie organizacji pracy szkole szpitalnej.	– rozmowa kierowana, – utrzymywanie kontaktu ze szkołą macierzystą, kontynuacja programu nauczania, wyrównywanie braków, – rozmowa z rodzicami (spontaniczna i zaplanowana), – różne środki i sposoby komunikowania się nauczycieli z rodzicami, – zaświadczenia o uzyskanych ocenach i osiągnięciach, – ulotka informacyjna o XXXIX Liceum Ogólnokształcącym Specjalnym.

KALENDARZ IMPREZ SZKOLNYCH 2017/2018

10 listopada 2017	– Święto Niepodległości – zespół matematyczno-przyrodniczy (film, prelekcja, konkursy)
Grudzień 2017	– konkurs kolęd – zespół nauczycieli humanistów (konkurs)
3 stycznia 2018	– Dzień Bezpiecznego Internetu – zespół matematyczno – przyrodniczy (ćwiczenia interaktywne)
Styczeń 2018	– Dzień Nauk Przyrodniczych – zespół matematyczno- przyrodniczy (festiwal nauki)
Luty 2018	– Dzień Chorego – zespół humanistów (przedstawienie, konkursy)
Marzec 2018	– Dzień liczby II – zespół matematyczno – przyrodniczy (prelekcja zajęcia w grupach)
23 kwietnia 2018	– Dzień Ziemi – zespół edukacji wczesnoszkolnej (pokaz multimedialny z konkursami)
30 kwietnia 2018	– Święto Konstytucji 3 Maja – zespół humanistów (prelekcja i konkursy)
Maj 2018	– Dzień Kosmonautyki – zespół matematyczno – przyrodniczy (pokaz, zajęcia interaktywne)
Maj 2018	– Tydzień z profilaktyką - zasady zdrowego odżywiania się- Agnieszka Dziubalska, Renata Kulpińska, Małgorzata Ruszel (warsztaty)
1 czerwca 2018	– Święto rodziny – zespół nauczycieli przedszkola i wychowawców („piknik rodzinny”)
Czerwiec 2018	– Święto Książki – zespół humanistów (warsztaty)
Czerwiec 2018	– Spotkanie z polarnikami – zespół matematyczno- przyrodniczy
Czerwiec 2018	– Bezpieczne wakacje – Agnieszka Dziubalska, Renata Kulpińska, Małgorzata Ruszel (warsztaty)